

LAKIALOITE 16/2010 vp

Laki tuloverolain 57 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan, että tuloverolain (1535/1992) 57 §:ään lisätään uusi 3 momentti, jonka perusteella yhteisö, luonnollinen henkilö ja kuolinpesä saavat vähentää verotuksessa kehitysyhteistyöhön antamansa lahjoituksen tietyin

rajoituksin. Rahalahjoituksen tulee olla vähintään 850 euroa ja enintään 50 000 euroa, ja sen saajan tulee olla vakiintunut suomalainen kehitysyhteistyötä tekevä kansalaisjärjestö.

PERUSTELUT

Tuloverolain 57 §:n perusteella yhteisöllä on mahdollisuus tehdä tulostaan lahjoitusvähenys vähintään 850 euron ja enintään 250 000 euron suuruisesta rahalahjoituksesta, joka on tehty tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueeseen kuuluvalla valtiolla tai Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle; samoin kuin vähintään 850 euron ja enintään 50 000 euron suuruisesta rahalahjoituksesta, joka on tehty tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen sellaiselle Verohallituksen nimeämälle Euroopan talousalueella olevalle yhdistykselle, säätiölle tai edellä mainittujen yhteydessä olevalle rahastolle, jonka varsinaisena tarkoituksena on tieteen tai taiteen tukeminen taikka suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttäminen.

Tuloverolaissa on myös väliaikaisesti 1.1.2009—31.12.2010 voimassa oleva, lailla 946/2008 lisätty 98 a §, jonka perusteella luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on mahdollista tehdä lahjoitusvähenys puhtaasta ansiotulosta vähintään 850 euron ja enintään 250 000 euron suuruisesta rahalahjoituksesta, joka on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

Lahjoitusvähenystä supistettiin 1980-luvun lopulla toteutetussa ns. kokonaisverouudistuksessa siten, että vähennyskohteita leikattiin ja samalla yksityishenkilöiden oikeus vähennykseen poistettiin. Vähennysoikeuden rajoittaminen perustui lyhyeltä ajalta saatuihin kokemuksiin, joiden pohjalta esimerkiksi humanitäärisen avustustoimintaan annettujen lahjoitusten määrän arvioitiin pysyvän vähäisenä. Suomalai-

sen tieteen, taiteen ja kulttuuriperinnön tukeminen on tärkeää. Yhtä tärkeää Suomen on kuitenkin pitää kiinni kansainvälisistä sitoumuksistaan ja tehdä oma osuutensa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Suomi on sitoutunut kasvattamaan kehitysyhteistyömäärärahojaan 0,51 %:iin bruttokansantulosta (BKTL) vuoteen 2010 mennessä ja 0,7 %:iin vuoteen 2015 mennessä. Suomi sitoutui YK:n kehitysstrategian mukaiseen 0,7 prosentin tavoitteeseen jo 1970-luvun alussa. Tämän lisäksi Suomi on sitoutunut tavoitteeseen myös osana EU:n yhteistä tavoitetta. Tavoitteiden saavuttamiseksi Suomessa tarvitaan toimenpiteitä, joilla lisätään kansalaisten halua vaikuttaa humanitääriseen työn etenemiseen.

Kehityspolitiikka on olennainen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Etäiseltä tuntuvat maailman tapahtumat vaikuttavat myös suomalaisten hyvinvointiin. Kehityksen, turvallisuuden ja ihmisoikeuksien välisten yhteyksien, ns. laajan turvallisuuden, merkitys on viime vuosina kasvanut. Kun ihmisten elinolosuhteet paranevat, myös levottomuuksien ja konfliktien riski vähenee. Kehityspolitiikalla ja kehitysyhteistyöllä voidaan vaikuttaa myös sellaisiin Suomeakin koskettaviin kysymyksiin kuin kansainvälinen rikollisuus, ympäristötuhot, huumeet, pandemiat ja laitton siirtolaisuus.

Kehitysyhteistyö on katastrofien ennaltaehkäisyä, ja se on paljon halvempaa kuin jälkihoitona toimitettava humanitaarinen apu. Kehityspolitiikkaan ja kehitysyhteistyöhön osallistumisella on Suomelle myös ulkopoliittinen merkitys.

Suomen kehityspolitiikkaa ohjaa valtioneuvoston lokakuussa 2007 hyväksymä kehityspo-

liittinen ohjelma. Ohjelman mukaan kansalaisjärjestöillä on tärkeä rooli Suomen kehityspolitiikan kokonaisuudessa. Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö täydentää julkista kahdenvälistä, monenkeskistä ja EU:n kehitysyhteistyötä. Kansalaisjärjestöjen lisäarvo on niiden suorat kontaktit ruohonjuuritasolle sekä arvokas työ kansalaisyhteiskunnan vahvistamisessa kehitysmais-

Ulkoministeriön hallinnonalaan kuuluva kehitysyhteistyö on tarkoin valvottua toimintaa. Yleisesti ottaen valtaosa kehitysyhteistyövaroista menee perille. Väärinkäytökset ovat harvinaisia, viime vuosina määrältään muutama promille kehitysyhteistyövaroista. Ulkoministeriön alueosastoilla on keskeinen vastuu omien hankkeidensa evaluoinnista ja tarkastuksesta. Rahan käyttöä ja kumppanimaiden kanssa sovittujen tulojen saavuttamista valvotaan ja tarkastetaan monin tavoin.

Palauttamalla tuloverolakiin laajempi lahjoitusvähennys voidaan kannustaa suomalaisia konkreettiseen yhteisvastuuseen ja auttamiseen, tukea pitkälti vapaaehtoistoimintaan perustuvaa kolmatta sektoria sekä edesauttaa kehitysyhteistyötavoitteiden saavuttamista. Suomi on yksi harvoista länsieurooppalaisista maista, joissa lahjoitusten verohelpotusjärjestelmä on hyvin suppea. Laajemman lahjoitusjärjestelmän palauttaminen vähentää verotuloja, mutta hinta on pieni, jos kannustevaikutuksen avulla voidaan edistää ns. laajaa turvallisuutta. Aloitteessa lahjoituksille asetetaan ala- ja yläraja.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 57 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 57 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1141/2007, uusi 3 momentti seuraavasti:

57 §

Lahjoitusvähennys

Yhteisö saa valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla vähentää tulostaan, ja luonnollinen henkilö ja kuolinpesä vastaavasti puhtaasta ansiotulostaan, vähintään

850 euron ja enintään 50 000 euron suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty sellaiselle suomalaiselle kansalaisjärjestölle, joka verovuonna saa tai joka on viimeisen kahden vuoden aikana saanut kehitysyhteistyön hanketukea.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Helsingissä 6 päivänä huhtikuuta 2010

Päivi Räsänen /kd